

Plan zajęć – Wstęp do prawoznawstwa, ćwiczenia (Prawo), 2020/2021

mgr Mateusz Wojtanowski

Liczba dopuszczalnych nieobecności: jedna – każdą następną należy odrobić

Dodatkowe (poza kolokwium końcowym) sprawdzanie wiedzy: możliwe na każdych zajęciach

Kryteria ustalania oceny końcowej: ocena z kolokwium końcowego, aktywność na zajęciach

Literatura

1. *Wprowadzenie do nauk prawnych. Leksykon tematyczny* [red:] A. Bator, Warszawa 2016.

Ćwiczenia 1 (wprowadzenie – pojmowanie prawa, struktura prawoznawstwa) – imperatywizm, pozytywizm prawniczy, prawo natury (jusnaturalizm), realizm prawniczy, obowiązywanie normy, aksjologiczne obowiązywanie normy, faktyczne obowiązywanie normy, tetyczne obowiązywanie normy, systemowe obowiązywanie normy, naturalistyczne ujęcie prawa, antynaturalistyczne ujęcie prawa, kognitywizm, nonkognitywizm, nauki prawne, filozofia prawa, dogmatyka prawa, szczegółowe nauki prawne, nauki historycznoprawne, nauki pomocnicze, integracja wewnętrzna nauk prawnych, integracja zewnętrzna nauk prawnych, język prawny, język prawniczy, semiotyka.

Ćwiczenia 2 (system prawa i norma prawna) – system prawa, zupełność systemu prawa, niesprzeczność systemu prawa, system prawny – typ, konkretny system prawa, system *common law*, system prawa kontynentalnego, przepis prawny, norma postępowania, norma prawna, funkcje wypowiedzi, struktura normy prawnej, trójelementowa struktura normy, hipoteza normy prawnej, dyspozycja normy prawnej, sankcja normy prawnej, zakres zastosowania normy, zakres normowania normy, norma sankcjonowana, norma sankcjonująca, norma generalna, norma indywidualna, norma abstrakcyjna, norma konkretna, akt prawotwórczy, akt stosowania prawa, *ius cogens*, *ius dispositivum*, *lex generalis*, *lex specialis*, reguła dokonywania czynności konwencjonalnych, norma kompetencyjna, reguły pierwotne i wtórne, kondensacja norm, rozczłonkowanie norm w przepisach, zasady prawa.

Ćwiczenia 3 (wykładnia prawa) – wykładnia prawa, pragmatyczne i apragmatyczne ujęcie wykładni, racje wykładni, nieostrość znaczeniowa, wieloznaczność, klaryfikacyjna koncepcja wykładni, *clara non sunt interpretanda*, derywacyjna koncepcja wykładni, zintegrowana koncepcja wykładni, poziomowa interpretacja tekstu prawnego, interpretacja humanistyczna, prawodawca racjonalny, kryteria podziału wykładni prawa, wykładnia autentyczna, wykładnia operatywna, wykładnia legalna, wykładnia doktrynalna, wykładnia stwierdzająca (literalna), wykładnia rozszerzająca, wykładnia zawężająca.

Ćwiczenia 4 (wykładnia prawa cd., stosowanie prawa) – dyrektywy interpretacyjne, wykładnia językowa, wykładnia systemowa, wykładnia funkcjonalna, wykładnia adaptacyjna, wykładnia historyczna, wykładnia porównawcza (komparatystyczna), ideologia wykładni prawa, statyczna ideologia wykładni prawa, dynamiczna ideologia wykładni prawa, akt stosowania prawa, ideologia stosowania prawa, ideologia swobodnej decyzji stosowania prawa, ideologia związanej decyzji stosowania prawa, ideologia praworządnej i racjonalnej decyzji stosowania prawa.

Ćwiczenia 5 (wnioskowania prawnicze i reguły kolizyjne) – wnioskowanie prawnicze a wykładnia prawa, logiczne wynikanie norm, instrumentalne wynikanie norm, aksjologiczne wynikanie norm, założenie o konsekwencji ocen prawodawcy, *a maiori ad minus* wnioskowanie lub argumentacja, *a minori ad maius* wnioskowanie lub argumentacja, *analogia iuris*, *analogia legis*, *a contrario* wnioskowanie, reguły kolizyjne, hierarchiczna reguła kolizyjna, chronologiczna reguła kolizyjna, zakresowa reguła kolizyjna, metareguła kolizyjna.

2. J. Srokosz, A. Sulikowski, *Wstęp do prawoznawstwa*, Opole 2014.

Ćwiczenia 1 – s. 9-16, 24-26, 51-53.

Ćwiczenia 2 – s. 27-42, 59-68.

Ćwiczenia 3 – s. 72-74, 97-108.

Ćwiczenia 4 – s. 81-87.

Ćwiczenia 5 – s. 64-67, 89-96.

3. *Wstęp do prawoznawstwa. Testy egzaminacyjne* [red:] A. Bator, Warszawa 2013.

Orzecznictwo i glosy

Ćwiczenia 3 i 4:

-Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 stycznia 2017 r., I OSK 663/15, CBOSA.

-Jaworska-Dębska Barbara, Glosa do wyroku NSA z dnia 17 stycznia 2017 r., I OSK 6630/15 (glosa krytyczna).

-Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 11 grudnia 2014 r., VII SA/Wa 1361/14, CBOSA.

Kolokwium końcowe (test) – ćwiczenia 6

Literatura dodatkowa

1. L. Morawski, *Wstęp do prawoznawstwa*, Toruń 2016.
2. T. Chauvin, T. Stawecki, P. Winczorek, *Wstęp do prawoznawstwa*, Warszawa 2018.
3. S. Wronkowska, Z. Ziemiński, *Zarys teorii prawa*, Poznań 2001.